

№ 49 від " 27 " квітня 2021 р.

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 34
ДЛЯ СЛЮСАРЯ ПО РЕМОНТУ І ОБСЛУГОВУВАННЮ
ПАЛИВНОЇ АПАРАТУРИ АВТОМОБІЛІВ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи підприємства.

1.2. Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-8.03-93 "Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві", ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", ДНАОП 0.00-4.12-99 "Типове положення про навчання з питань охорони праці", ДНАОП 0.00-1.28-97 "Правила охорони праці на автомобільному транспорті", НАПБ А.01.001-95 "Правила пожежної безпеки в Україні".

1.3. За даною інструкцією слюсар по ремонту і обслуговуванню паливної апаратури автомобілів (далі - слюсар) інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 3 місяці (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці», в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи особи, яка інструктує, та слюсара.

1.4. Власник повинен застрахувати слюсара від нещасних випадків та професійних захворювань.

В разі пошкодження здоров'я слюсара з вини власника, він (слюсар) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.5. За невиконання даної інструкції слюсар несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.6. До роботи слюсарем по ремонту і обслуговуванню паливної апаратури автомобілів допускаються особи віком не молодше 18 років, які пройшли спеціальне навчання і мають посвідчення на право виконання робіт, пройшли медичне обстеження, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж по пожежній безпеці.

1.7. Слюсар повинен:

1.7.1. Знати будову, основні несправності паливної апаратури різних систем; способи усунення несправностей; способи якісного регулювання паливної апаратури.

1.7.2. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.7.3. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій він проінструктований.

1.7.4. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.

1.7.5. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальність за товаришів по роботі.

1.7.6. Вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.

1.7.7. Вміти користуватись первинними засобами пожежегасіння.

1.7.8. Не виконувати вказівки, якщо вони суперечать правилам охорони праці.

1.8. Знаходячись на території авто підприємства, слюсарю забороняється:

1.8.1. Доторкатися до електроустаткування, клем та електропроводів, арматури за-

гального освітлення, відкривати дверці електрошаф.

1.8.2. Вмикати і зупиняти (крім аварійних випадків) машини, верстати і механізми, робота на яких не доручена йому керівництвом.

1.8.3. Стояти або проходити під піднятим вантажем.

1.8.4. Їздити на підніжках і крилах автомобілів.

1.9. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які діють на слюсаря:

1.9.1. Рухомий транспорт.

1.9.2. Незахищені рухомі частини виробничого обладнання.

1.9.3. Захаращеність робочого місця.

1.9.4. Відсутність спеціальних пристосувань, інструмента, обладнання.

1.9.5. Підвищена загазованість робочої зони.

1.9.6. Підвищені чи понижені температура, вологість, рухомість повітря робочої зони.

1.9.7. Підвищені шум і вібрація.

1.9.8. Ураження електрострумом.

1.9.9. Недостатня освітленість робочої зони.

1.9.10. Дія шкідливої пари на шкіру та слизові оболонки органів зору і дихання.

1.10. Слюсар забезпечується спецодягом та засобами індивідуального захисту: костюм бавовняний, фартух прогумований, чоботи гумові, нарукавники хлорвінілові, рукавиці комбіновані.

1.11. Під час роботи з паливною арматурою, яка працювала на етилованому бензині, слюсар повинен бути проінструктований по правилах роботи з етилованим бензином.

1.12. При роботі на верстатах, а також з електро-пневмоінструментом слюсар повинен пройти навчання по правилах безпечної їх експлуатації та інструктаж.

1.13. Обслуговування системи живлення автомобіля виконується на постах, ремонт у цехах, обладнаних необхідними пристроями та обладнанням.

1.14. Робочий інструмент повинен бути справним. Необхідно слідкувати, щоб:

1.14.1. Гайкові ключі не мали виробки зіва і точно відповідали розмірам гайок та штуцерів.

1.14.2. Бойки молотків і голівки зубил, крейцмейселів не мали задирок; довжина зубил, крейцмейселів і вибивачів була не менше 150 мм.

1.14.3. Ручки молотків були гладкими, прямими, овальної форми і заклинені; переріз кінця ручок був у 1,5 рази більше, ніж у вічка молотка.

1.14.4. Ручки напилків, шаберів та іншого ручного інструменту були міцно закріплені; для запобігання розколювання ручок на них було насаджено металеве кільце. Користуватися інструментом, ручки якого мають тріщини, скріплені дротом або шпагатом, або інструментом без ручок забороняється.

1.14.5. Лещата мали справні губки і затискний гвинт.

1.15. Під час паяння паливопроводів, паливних баків тощо слюсар повинен бути проінструктований по інструкції для мідника.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Отримати завдання від керівника робіт.

2.2. Одягнути спецодяг, застібнути обшлага рукавів. Під час ремонту системи живлення автомобіля, що працює на етилованому бензині, надіти гумовий фартух, рукавиці і хлорвінілові нарукавники.

2.3. Уважно оглянути своє робоче місце, прибрати всі предмети, що заважають роботі.

2.4. Підготувати до роботи інструмент та пристрої, розмістити їх у зручному і безпечному для користування порядку, переконатися в тому, що вони справні і відповідають вимогам охорони праці.

2.5. Перевірити надійність кріплення захисних огорож, заземлюючих проводів на заточувальному і свердлильному верстатах.

2.6. Переконайтеся в тому, що робоче місце досить освітлене і світло не засліплюватиме очей. Напруга місцевого освітлення не повинна перевищувати 42 В, а переносних електроламп - 12 В.

2.7. Перевірити наявність достатньої кількості засобів для знешкодження випадково розлитого етилованого бензину (гас, хлорне вапно, тирса, пісок, ганчір'я).

2.8. В разі виявлення несправностей в електромережі чи в електроустаткуванні на посту обслуговування або в цеху викликати електрика. Усувати ці несправності самому забороняється.

2.9. Під час ремонту паливної апаратури на автомобілі прийняти заходи по попередженню іскроутворення шляхом зняття клем акумулятора чи відключення його спеціальним пристроєм.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Миття агрегатів і деталей паливної апаратури, що працювала на етилованому бензині, слід виконувати тільки після попередньої нейтралізації відкладеного тетраетилвинцю.

3.2. Обслуговування і ремонт системи живлення двигунів, працюючих з антидетонаційними присадками, необхідно виконувати після повної нейтралізації збірних одиниць системи живлення.

3.3. Робоче місце тримати в чистоті і не захарашувати сторонніми предметами. Ширина проходу під час виконання ремонтних робіт повинна бути 0,7-0,8 м.

3.4. Для перенесення робочого інструменту використовувати спеціальну сумку або ящик.

3.5. Забороняється:

3.5.1. Загострювати як вістря викрутку, використовувати її замість зубила.

3.5.2. Закручувати викруткою кріпильні деталі, тримаючи деталь в руках у всячому положенні.

3.5.3. Користуватися гострозубцями, кліщами, плоскогубцями із спрацьованими лезами, губками або спрацьованим шарніром.

3.5.4. Користуватися підкладками до гайкових ключів між гранями ключа і гайки, нарощувати гайкові ключі трубами або іншими предметами.

3.6. Під час роботи на потоковій лінії (конвеєрі) стежити за сигналами переміщення автомобіля з поста на пост.

3.7. Під час ремонту автомобіля, встановленого над тупиковою канавою без примусового переміщення, загальмувати автомобіль ручним гальмом, включити першу передачу, вимкнути запалення карбюраторного двигуна або подачу палива дизельного двигуна, під колеса підкласти не менше двох опор (башмаків).

3.8. Під час регулювання подачі палива в карбюратор двигун пускати за допомогою стартера при нейтральному положенні важеля коробки зміни передач і загальмованому ручному гальмі.

3.9. Для регулювання подачі палива в карбюратор під час роботи двигуна автомобіля, що перебуває в приміщенні, застосовувати безшлангове місцеве відсмоктування або накидні шланги для відведення відпрацьованих газів в атмосферу.

3.10. Якщо автомобіль встановлено над оглядовою канавою, для переходу через неї, а також для роботи перед автомобілем і позаду нього користуватися перехідними містками.

3.11. Знімати і ставити карбюратор та паливний насос тільки тоді, коли двигун охолов.

Відкручувати штуцери паливопроводів, гайки кріплення фланців за допомогою гайкових ключів. Відкручувати гайки, штуцери за допомогою плоскогубців, зубила і молотка

забороняється.

3.12. Перед зніманням карбюратора зняти повітряний фільтр. Відокремлені троти керування повітряною заслінкою і ручного привода керування дроселем відвести в бік.

3.13. Кінці шплінтів тяги привода дроселя розгинати за допомогою пасатижів.

Розгинати кінці шплінтів руками забороняється.

3.14. Під час відкручування штуцерів паливопроводів підставити лоток або банку під місце рознімання.

3.15. При встановленні на двигун карбюратора паливного насоса стежити за герметичністю з'єднань паливопровода і за тим, щоб були цілі прокладки.

3.16. Знімати і ставити трубу глушника після встановлення автомобіля над оглядовою канавою і після того, як двигун охолоне.

3.17. Перед зніманням приймальної труби глушника від'єднати бризковик двигуна. Для відкручування або закручування гайок користуватися торцевим ключем.

3.18. При горизонтальному розміщенні болтів кріплення труби глушника до випускного трубопроводу ремонтні роботи проводити з боку верхньої частини двигуна.

3.19. Заіржавілі і пригорілі гайки перед відкручуванням легенько обстукати молотком, змочити різьбу гасом і лише через деякий час відкручувати.

3.20. Знімати нагнітач повітря з дизельних двигунів і ставити його на двигун за допомогою підйомно-транспортних механізмів, що обладнані захватними пристроями і гарантують безпеку виконання робіт.

3.21. Розбирання і складання паливних насосів проводити на спеціальних стендах з пристроями для закріплення.

3.22. Під час ремонту приладів живлення, що працюють на етилованому бензині, додержуватися таких правил:

3.22.1. Працювати тільки в спецодязі, регулярно здавати його для прання і знешкодження.

3.22.2. Виносити спецодяз з цеху, ходити в ньому в їдальню і побутові приміщення забороняється.

3.22.3. Карбюратор, бензонасос перед розбиранням старанно обтерти ганчір'ям, змоченим гасом або лужним розчином.

3.22.4. Після розбирання всі деталі промити гасом або лужним розчином.

3.22.5. При потраплянні етилового бензину на руки або шкіру обмити ці місця гасом, а потім теплою водою з милом.

3.22.6. Для переливання етилового бензину застосовувати спеціальні пристрої; переливати його за допомогою шланга, засмоктуючи ротом, забороняється.

3.23. Ремонтувати карбюратори, бензонасоси, що працюють на етилованому бензині, тільки в спеціально обладнаних приміщеннях з механічною вентиляцією і бензостійкими підлогами.

3.24. Продування системи живлення слід проводити за допомогою повітряного насоса, приєднаного до системи роздачі стисненого повітря, забезпеченою вологовіддільником.

При цьому тиск повітря в системі роздачі не повинен перевищувати 0,5 МПа. Проводити продування ротом забороняється.

3.25. При продуванні деталей стисненим повітрям не направляти шланги на людей чи на себе.

3.26. Розбирання і складання насос-форсунки проводити за допомогою спеціальних пристроїв.

3.27. Під час перевірки роботи форсунки на стенді не підставляти руку до розпилювача.

3.28. Забороняється:

3.28.1. Приступати до обслуговування і ремонту паливної апаратури в випадках виявлення підтікання палива з паливного бака, паливопроводів і приладів системи живлення.

3.28.2. Приступати до обслуговування і ремонту паливної апаратури при виявленні витікання газу при перекритих кранах на газобалонному автомобілі.

3.28.3. Користуватися відкритим вогнем в приміщенні, де виконується ремонт і регулювання паливної апаратури.

3.28.4. Засмоктувати бензин ротом.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити вентиляцію та обладнання.

4.2. Упорядкувати робоче місце.

4.3. Інструмент і пристосування ретельно очистити від залишків етилованого бензину обтиральними матеріалами, рясно змоченими гасом, а потім протерти сухим матеріалом, після чого прибрати у відведене для них місце.

Зливати залишки гасу та інших легкозаймистих рідин в каналізацію забороняється.

4.4. Розлитий етилований бензин негайно витерти, а це місце знешкодити розчином хлорного вапна.

4.5. Забруднений етилованим бензином обтиральний матеріал прибрати в металеву тару, що має щільну кришку. Застосовувати металевий інструмент для очищення місць, де розлитий бензин, забороняється.

4.6. Зняти спецодяг, засоби індивідуального захисту, прибрати в призначене для них місце.

4.7. Помити руки, обличчя теплою водою з милом; при можливості прийняти душ. Застосовувати для миття рук етилований бензин забороняється.

4.8. Доповісти керівнику робіт про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Аварійна ситуація може виникнути в разі: ураження електричним струмом, вибуху, пожежі, опіків, проливання нафтопродуктів та інше.

5.2. При виникненні аварійної ситуації слід негайно припинити роботу, відключити споживачі електроенергії, стисненого повітря від мереж живлення, огородити небезпечну зону, не допускати до неї сторонніх осіб, повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. Цементні і асфальтові покриття знешкоджують хлорним вапном, через 15-20 хв. його змивають водою.

При знешкодженні дерев'яних підлог цю операцію проводять двічі.

5.4. Якщо розлита велика кількість етилованого бензину, забруднене місце засипають тирсою (піском), потім тирсу (пісок) змітають в купу і збирають совком в відро з кришкою; виносять в спеціально відведене місце; обливають тирсу гасом і спалюють, а пісок прожарюють.

5.5. Якщо є потерпілі, надавати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати "швидку медичну допомогу".

5.6. Надання першої медичної допомоги.

5.6.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

За відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичку допомогу.

5.6.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.6.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку. При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.6.4. Надання першої допомоги при опіках кислотами і лугами.

При попаданні кислоти або лугу на шкіру ушкоджені ділянки необхідно ретельно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-ним розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після цього промити 2%-ним розчином питної соди, а при ураженні очей лугом - 2%-ним розчином борної кислоти.

При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином оцтової кислоти або 3%-ним розчином борної кислоти, при опіках кислотою - 5%-ним розчином питної соди.

При попаданні кислоти в дихальні шляхи необхідно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу - розпиленням 3%-ним розчином оцтової кислоти.

5.6.5. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі неможна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.6.6. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.6.7. При попаданні етилового бензину в очі слід негайно помити руку, а потім

бинтом чи ватою (по можливості стерилізованими) промити очі фізіологічним розчином чи чистою теплою водою (в крайньому разі холодною).

5.6.8. При гострому отруєнні парою бензину потерпілого негайно виносять (виводять) на свіже повітря; розв'язують і розстібають одяг і терміново доставляють в лікарню.

5.6.9. При втраті свідомості, послабленні дихання треба негайно викликати лікаря, а до його приїзду дати потерпілому подихати киснем, понюхати нашатирний спирт, робити йому на свіжому повітрі штучне дихання.

Коли потерпілий прийде до свідомості, треба напоїти його міцним часм чи кавою.

Не давати ліків, вина, горілки. В зимовий час, перше ніж вивести потерпілого на свіже повітря, його необхідно тепло вкрити.

5.7. При виникненні пожежі викликати пожежну частину і приступити до гасіння наявними засобами пожежегасіння.

Нафтопродукти слід гасити порошковими або вуглекислотними вогнегасниками.

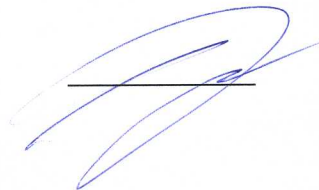
5.8. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації аварійної ситуації.

Розробив:
Провідний інженер з охорони праці

Фоміних Н.А.

Погодив:
Начальник ВБДР, ОП та НС

Герус Ю.М.